

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOŁA NAUKOWEGO
STUDENTÓW PEDAGOGIKI „PEDAGOG”
WYŻSZEJ SZKOŁY GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ
W JÓZEFOWIE
W LATACH AKADEMICKICH 2012/2013 I 2013/2014**

Dorota Łażewska

Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide de Gasperi w Józefowie

Koło Naukowe Studentów Pedagogiki „Pedagog” działa w Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie już od prawie dziesięciu lat. Spotkania członków Koła, pod kierunkiem Pani mgr Sylwii Ćmiel, Pani mgr H. Dutkiewicz i Pani dr Mirosławy Raczkowskiej- Lipińskiej, były miejscem pogłębiania wiedzy i umiejętności z zakresu szeroko pojętej edukacji. Materialnym śladem tej działalności jest zbiór prac ilustrujących pasje oraz intelektualne poszukiwania uczestników Koła. Od 2013 roku Koło Naukowe „Pedagog” zmieniło koncepcję swojego działania. Członkowie Koła zajmują się bowiem zapraszaniem do Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej wychowawcy lub nauczyciela, który dzieli się swoim zawodowym doświadczeniem zdobytym podczas pracy z dziećmi i młodzieżą. Drugim celem członków Koła jest udział w konferencjach i wykładach o tematyce edukacyjnej organizowanych przez różnorodne placówki oświatowe. W ciągu trzech semestrów – od roku akademickiego 2012/2013 (semestr zimowy) do końca roku akademickiego 2013/2014 – odbyło się 11 takich spotkań.

Pierwsze spotkanie Koła „Pedagog” miało miejsce 22.02.2013 r. przy okazji wykładu prof. Marty Bogdanowicz pt. Uczeń z dysleksją w szkole, uczeń z dysleksją w domu w auli szkoły „Strumienie” w Józefowie. Wykład został zorganizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rodziny „Sternik”. Prof. Marta Bogdanowicz – psycholog dziecięcy, wykładowca w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Gdańskiego, założycielka Polskiego Towarzystwa Dyslektycznego – przedstawiła główne problemy związane z dysleksją, odwołując się do wydarzeń z własnego życia. Zaprezentowała także wykresy i ilustracje zamieszczone na slajdach. Wśród omawianych zagadnień znalazły się między innymi: definicje dysleksji oraz przyczyny

i przejawy tej specyficznej trudności w uczeniu się. Prof. M. Bogdanowicz zaprezentowała model diagnozy dysleksji oraz wyjaśniła zasady pracy z uczniem dyslektycznym. Na zakończenie poznaliśmy „receptę na dobre czytanie i pisanie”, dowiadując się, w jaki sposób przeprowadzić dyktando w dziesięciu punktach, aby utrwalić z uczniem zasady ortografii. Wiele szczegółowych informacji zostało również umieszczonych w materiałach szkoleniowych, które otrzymaliśmy przed konferencją. Po wykładzie członkowie Koła spotkali się przed aulą, dzieląc się refleksjami związanymi z dysleksją oraz wynikającymi z niej problemami uczniów. W holu można było zakupić książki prof. M. Bogdanowicz na temat metod pracy z uczniem dyslektycznym. Popularnością cieszyła się książka prezentująca sylwetki polityków, uczonych i poetów, którzy byli dyslektykami. Po zakupieniu wybranych książek wróciliśmy do auli, aby porozmawiać z Panią profesorem, otrzymać autograf oraz zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie.

Drugie spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 14.03.2013 roku w szkole „Strumienie” w Józefowie prowadzonej przez Stowarzyszenie Wspierania Rodziców i Edukacji „Sternik”. Szkoła należy do Europejskiego Stowarzyszenia na rzecz Edukacji Zróżnicowanej (EASSE), w którym zrzeszonych jest 500 szkół w 38 krajach świata. Nasz pobyt w szkole „Strumienie” był spowodowany chęcią poznania metod kształcenia i wychowania stosowanych w modelu edukacji zróżnicowanej ze względu na płeć. Konferencja odbyła się w jadalni szkoły, blisko kuchni. Miejsce to było swoistym nawiązaniem do tematu wykładu: „Strumienie” od kuchni. Warsztat pracy nauczyciela – cele, metody, narzędzia. W trakcie wykładu nauczyciele ze szkoły „Strumienie” zaprezentowali specyfikę pracy z uczniem na poszczególnych etapach edukacji. Dowiedziałyśmy się, iż najważniejszym celem szkoły jest wspomaganie ucznia w jego harmonijnym rozwoju: intelektualnym, wolitywnym, emocjonalnym i duchowym. Dlatego też szkoła realizuje model edukacji łączącej nauczanie z wychowaniem w duchu wartości chrześcijańskich. Program wychowawczy szkoły jest oparty o kształtowanie cnót i nawyków oraz zmierza do wyrobienia w uczniach ducha służby. W każdym miesiącu uczniowie pracują nad inną cnotą i nawykiem. Specyfiką szkoły jest troska o nawiązywanie więzi pomiędzy nauczycielami a uczniami oraz świadomość wspólnoty. Sprzyja temu również współpraca nauczycieli z rodzicami, która opiera się na zasadach tutoringów rodzinnego. W gimnazjum realizowane są projekty interdyscyplinarne. Po wykładzie obejrzałyśmy film przedstawiający sceny z życia szkoły. Następnie, pod kierunkiem jednego z nauczycieli szkoły „Strumienie”, zwiedziłyśmy

klasy lekcyjne oraz salę gimnastyczną. Była to również okazja do zadawania pytań i rozmowy na temat codziennego życia szkoły. Uczestnicy wykładu mogli również degustować ciasta upieczone przez uczennice szkoły „Strumienie”.

Trzecie spotkanie Koła „Pedagog” miało miejsce 19.04.2013 roku. Spotkanie miało charakter warsztatów, w trakcie których poznaliśmy metodę komunikacji interpersonalnej NVC – Nonviolent Communication (Porozumienie bez przemocy). Prowadząca warsztaty – trenerka metody NVC pani Justyna Ciorga – wyjaśniła na początku, na czym polegają tzw. cztery kroki metody NVC. W trakcie wykładu zostały postawione następujące pytania: w jaki sposób metodę NVC można wykorzystać w pracy z dziećmi upośledzonymi umysłowo lub z nadpobudliwością psychoruchową? Co zrobić w przypadku, gdy metoda nie przynosi efektu? Czy treść komunikatów nie jest dla dzieci zbyt trudna? Po wykładzie nastąpiła część ćwiczeniowa spotkania. Na przykładzie dwóch sytuacji próbowaliśmy rozwiązać problem wychowawczy, posługując się przy tym narzędziami metody NVC. Następne ćwiczenie polegało na wyrażeniu empatii w języku metody „Nonviolent Communication”. Na zakończenie spotkania trenerka omówiła literaturę związaną z prezentowaną metodą.

Czwarte spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 24.05.2013 roku. Tematem spotkania były Nasze pedagogiczne pasje i zainteresowania. Studentki opowiadały o swoich sukcesach i porażkach związanych z wychowywaniem dzieci. Wymieniono poglądy na temat problemów wychowawczych występujących w okolicznych szkołach podstawowych i średnich. Podjęto również próbę ich rozwiązania z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów pedagogicznych w Wyższej Szkole Gospodarki Euroregionalnej. Dzięki tej formie spotkania jego uczestnicy mogli się lepiej poznać. Po zakończeniu dyskusji przeanalizowano regulamin Koła Naukowego Studentów Pedagogiki „Pedagog” WSGE oraz przeprowadzono wybory do Zarządu Koła. Przewodniczącą Koła została Pani Justyna Ciorga (studentka I roku pedagogiki), która wskazała swojego następcę – Panią Annę Maciak oraz skarbnika – Panią Joannę Bonisławską (studentki II roku studiów magisterskich). Następnie zaplanowano program spotkań na rok akademicki 2013/2014.

Piąte spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 16.10.2013 roku. Gościem specjalnym była Pani mgr Klaudia Siwek – psychoterapeuta dzieci i młodzieży, pracownik oddziału psychiatrycznego w Józefowie. Tematem spotkania była Wczesna interwencja w przypadkach podejrzenia o mole-

stowanie seksualne dzieci. Na wstępie Pani mgr Klaudia Siwek zapoznała słuchaczy z definicją molestowania seksualnego sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia. W dalszej części wykładu omówione zostały rodzaje ujawnień przez dzieci faktu ich molestowania oraz wskazane przyczyny ukrywania przez dzieci tego faktu (np. uwiedzenie emocjonalne, bliskość ze sprawcą, brak świadomości). Wyjaśnione zostały również powody szybkiego ujawnienia faktu molestowania oraz konsekwencje tego przestępstwa dla psychicznego rozwoju dziecka. Pani mgr Klaudia Siwek wskazała też na sposoby interwencji w przypadku podejrzenia molestowania seksualnego. Należy dodać, iż przy okazji tematu molestowania seksualnego dzieci słuchacze pogłębili swoją wiedzę na temat psychologii małego dziecka.

Szóste spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 15.11.2013 roku. Temat spotkania dotyczył zagadnienia wychowania do życia w rodzinie w kontekście problematyki seksualności. Wykład poprowadziła Pani mgr Wioletta Wiśniewska – pedagog szkolny oraz nauczycielka przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie w Szkole Podstawowej w Wołominie. Nasz gość zajął się analizą treści przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie. W trakcie wykładu pogłębiłyśmy znajomość różnic płciowych oraz faz rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży. Dowiedziałyśmy się też, w jaki sposób rozmawiać z dziećmi o seksualności.

Siądme spotkanie Koła „Pedagog” miało miejsce 13.12.2013 roku. Tematem spotkania był Łużyc – mikroregion etnograficzny na Mazowszu. Gość spotkania – dr Łukasz M. Stanaszek – kierownik Pracowni Antropologii Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, to autor książki *Na Łużycu. W zapomnianym regionie etnograficznym nad Wisłą*. Dr Łukasz M. Stanaszek zapoznał nas z historią oraz specyfiką mikroregionu etnograficznego nazywanego Łużycem, (Łurzycem, Urzycem), którego dzieje przedstawił we wspomnianej książce. Region ukształtował się po obydwu stronach Wisły, pomiędzy dawnymi ujściami Pilicy i Wilgi a Siekierkami i Saską Kępą, w północnej części Doliny Środkowej Wisły. Tereny nadrzeczne stały się dogodnym miejscem do ukształtowania się wspólnoty, która wyróżniała się ozdobnymi strojami wilanowskimi, budownictwem oraz nadrzeczną gospodarką. Integralną częścią wykładu był film na temat życia mieszkańców Łużyc. Obecna na spotkaniu studentka, Marta A. Bąk, dowiedziała się, iż szkoła, w której pracuje, znajduje się w samym centrum regionu etnograficznego Łużyc. Charakterystyka ludności zamieszkującej te tereny, którą przedstawił dr Łukasz M. Stanaszek,

pozwoili jej lepiej zrozumieć zachowania uczniów, z którymi pracuje na co dzień. Obecni na spotkaniu członkowie Koła, pochodzący z tej części Mazowsza, poznali zaś swoje historyczne korzenie. Uczestnicy spotkania wyrazili przekonanie, iż zdobyte informacje pozwolą im wzbogacić tematy lekcji prowadzonych w ramach regionalnej ścieżki edukacyjnej. Dr Łukasz M. Stanaszek zaproponował wsparcie merytoryczne dla realizowanych projektów edukacyjnych.

Ósme spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 17.01.2014 roku. Spotkanie poprowadziła Justyna Ciorga – studentka pedagogiki WSGE, przewodnicząca Koła Naukowego „Pedagog” oraz trener NVC – metody „Porozumienie bez przemocy”. Tematem spotkania, które miało charakter warsztatowy, były Kary i nagrody w języku NVC. Trenerka wyjaśniła sposób użycia metody NVC w sytuacji nagradzania i karania zachowań uczniów, wyjaśniając przy tym powody zastąpienia tradycyjnego systemu kar i nagród narzędziem NVC. Po krótkim wstępie i wyeksponowaniu problemów związanych ze stosowaniem kar i nagród nastąpiła część ćwiczeniowa spotkania. Podczas tej części trenerka zaprezentowała narzędzia NVC oraz wyjaśniła ich zastosowanie. Następnie uczestnicy spotkania, pracując w grupach, mogli przećwiczyć zastosowanie strategii metody NVC. Po zakończeniu pracy w grupach uczestnicy dzielili się swoimi refleksjami i spostrzeżeniami. Uczestnicy spotkania wyrazili zainteresowanie kontynuacją warsztatów związanych z tą tematyką.

Dziewiąte spotkanie Koła „Pedagog” miało miejsce 14.03.2014 roku. Na spotkanie przyjęła zaproszenie Pani dr Małgorzata Walkiewicz-Krutak z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, która chciała przybliżyć problemy dotyczące funkcjonowania osób niewidomych w przestrzeni miejskiej. Jednak z powodów osobistych odwołała swój wykład. Tematem zastępczym stały się zatem zagadnienia związane z wychowaniem i kształceniem dziewcząt z ośrodka socjoterapeutycznego w Falenicy. Studentki: Marta Bąk, Joanna Bonisławska i Agnieszka Więsik, które piszą pracę magisterską na temat owej placówki, przypomniały historię ośrodka, scharakteryzowały sposób jego funkcjonowania, omówiły styl pracy wychowawczej pracujących tam nauczycieli oraz dyrektora ośrodka, Pana Romualda Sadowskiego. Dzięki pytaniom zadawanym przez pozostałych uczestników spotkania pogłębiliśmy znajomość fenomenu pedagogicznego, jakim jest niewątpliwie ośrodek w Falenicy, świętujący w 2014 roku 55-lecie swojej działalności. Drugim tematem zastępczym były kontrowersje związane z programem „Równościowe przedszkole”. Założeniem programu jest wy-

chowanie uwrażliwiające na płęć. Po scharakteryzowaniu treści programu członkowie Koła doszli do wniosku, iż nazwa programu nie jest precyzyjna. Nawiązuje bowiem do koncepcji wychowania, według której należy tak wpływać na zachowania chłopców, aby szanowali dziewczęta i byli wrażliwi na ich tożsamość płciową. Tymczasem celem programu „Równościowe przedszkole” jest próba zniesienia różnic płciowych poprzez np. zachęcanie chłopców, aby pełnili kobiece role płciowe, a dziewczynki – role męskie. Dyskusja nad programem pozwoliła pogłębić rozumienie koncepcji gender, która jest dość częstym tematem debat telewizyjnych oraz artykułów publicystycznych.

Dziesiąte spotkanie Koła „Pedagog” odbyło się 10.04.2014 roku. Spotkanie, które miało charakter warsztatów, prowadziła Pani mgr Wioletta Wiśniewska – pedagog i nauczyciel z 25-letnim stażem ze Szkoły Podstawowej w Wołominie. Członkowie Koła zapoznali się z programem profilaktycznym „Cukierki”, którego współautorem (wraz z Magdaleną Maciążek) jest właśnie Pani Wioletta Wiśniewska. Program, oparty na bajce profilaktycznej Agnieszki Grzelak, jest przeznaczony dla dzieci z klas IV szkoły podstawowej. Celem programu jest wyposażenie dzieci w umiejętność odpowiedniego reagowania w sytuacjach zagrożenia i dystansu wobec osób nieznanym. W trakcie zajęć wykorzystuje się metody aktywizujące: czytanie bajki, dramę, burze mózgow, gry dydaktyczne. Podczas spotkania miałyśmy możliwość przećwiczyć kilka owych metod. Kontynuacją wykładu były warsztaty profilaktyczne „Cukierki” w pełnym wymiarze, które Pani Wioletta Wiśniewska przeprowadziła dla dwiętnastu studentek WSGE 10.05.2014 roku. Szkolenie to stanowi pierwszą część programu „Cukierki”. Jego druga część odbędzie się w październiku 2014 roku.

Jedenaste spotkanie Koła „Pedagog” miało miejsce 15.05.2014 roku. Spotkanie poprowadziła Justyna Ciorga – studentka pedagogiki WSGE, przewodnicząca Koła Naukowego Studentów Pedagogiki WSGE oraz trener NVC – metody „Porozumienie bez przemocy” M. Rosenberga.

Spotkanie poświęcone zostało zastosowaniu narzędzi metody NVC w pracy nauczyciela na lekcji. Uczestnicy zapoznali się ze sposobami radzenia sobie z trudnymi sytuacjami w pracy z klasą lub z uczniem przy użyciu narzędzi „Proces obrazu wroga”, „Dialogu empatycznego” i „Autoempatii”. Uczestnicy spotkania pracowali w parach. Po zakończeniu ćwiczeń wymienili się, z pozostałymi członkami grupy, spostrzeżeniami i wnioskami dotyczącymi efektywności metody „Porozumienie bez prze-

mocy”.

Należy dodać, iż na spotkaniu Koła Pedagogicznego, które zostało zaplanowane na 7.06.2013 roku, miał wygłosić wykład na temat tutoringu prezes Kolegium Tutorów, Jarosław Traczyński z Wrocławia. Natomiast 14.03.2014 roku spotkanie Koła miała poprowadzić dr Małgorzata Walkiewicz-Krutak z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, na temat funkcjonowania osób niewidomych w przestrzeni miejskiej. Jednak z powodu choroby prelegentów konferencje zostały odwołane.

Rozwój Koła Naukowego Studentów Pedagogiki „Pedagog” Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej w Józefowie, w kolejnym roku akademickim, będzie zależał od potrzeb, możliwości i zainteresowań osób tam studiujących.